

Kansainvälisestä nais- ten kokouksesta

Tämän kuun 6 p. kokoontui Kansainvälisen Naisten äänioikeusliiton edustajakokous Genevessä, Sveitsissä. Amerikan äänioikeusnaisten edustaja Mrs. Chapman Catt, puhuessaan naisten äänioikeusliikkeen kehityksestä eri maissa muun muassa lausui:

“Maailman suffragisteilla on muutamat vissit asiat selviöinä. Ensimmäinen ja suurin on se, että naisten poliittinen vapaus kohosi sodan kaoksesta, ikäänkuin yksikseen kohonnut vuori maailman luomisessa. Sota, joka epäilemättä oli tuon masentavan, aikoja vanhan, naisten sorron alkusyyntä kaikkialla; sota naisten vapauden yhteinen vihollinen, niin sama sota on antanut monen maan naisille poliittisen vapauden. Ihmeellinen, hämmästyttävä tosiasia. Latinalaiset ja kaukaiset itämaat ovat vielä jälessä, mutta eivät voi olla kauan.

Rumania, ensimmäinen latinalainen maa, joka on antanut naisille äänioikeuden, on viitoittanut tien. Toiset tulevat pian seuraamaan jälessä.

Luulen, että Euroopassa ei ole nykyään ainoatakaan maata, Turkia lukuunottamatta, missä ei ole Naisten äänioikeusliittoa. Naiset tulevat pian äänestämään siellä, missä ikinä miehetkin äänestävät. Yhtäkaikki, vaikka kaikki vanhat esteet on poistettu monessa maassa, ei työ ole vielä loppunut suoritettu.

Euroopassa on miljoonia naisia, jotka tuskin koskaan toivovat saavansa poliittista vapautta. He nyt ovat hämmästyneitä tuon äkillisen muutoksen johdosta. Norjan, Tanskan ja Islannin naisilla on jo kauan ollut äänioikeus, mutta Saksa on mennyt edelle kaikista maista yhdenvertaisuusperiaatteen tunnustamisessa. Siellä on jo 137 naista kaupunkien neuvostoissa, ja 37 naista kansallisessa parlamentissa. Saksan Naisten äänioikeusliiton presidentti tulee edustajana tähän kokoukseen Dresdenin kaupungin valtuuston jäsenenä.

“En voi tulkita muiden maiden naisten tunteita, mutta varmuudella voin sanoa, että Yhdysvalloissa on miljoonia suffragetteja, jotka ovat kerrassaan hämmästyneitä, melkein hölmistyneitä näiden uskottomien tapahtumien johdosta. Kuten koko maailma tietää, on Yhdysvallat alunpitäen vihitty itsehallinnon periaatteille. Ei yksikään toinen maa ole tehnyt samanlaisia lupauksia. Ei mikään muu maa ole kieltäytynyt tunnustamasta omaa peruslakiaan, periaatteitaan ja historiaansa kieltämällä äänioikeutta naisilta. Siinä syy, miksi Yhdysvaltain naiset tuntevat olevansa häväistyjä sen johdosta, kun Euroopassa naisille on annettu äänioikeus.

Yhdysvaltain naiset eivät silti ole vähääkään vähemmän iloisia siitä, että naiset muissa maissa ovat voittaneet äänioikeuden, mutta heistä tuntuu siltä, että oma maansa on heidät pettänyt. Yhdysvalloissa pidettiin ensi-

mäinen naisten äänioikeusliiton kokous, siellä ensimmäinen naisten äänioikeusliike alkoi. Se tapahtui 72 vuotta sitten. Jos miehet olisivat olleet järkeviä ja johdonmukaisia, olisivat he kohta v. 1848 antaneet naisten vaastimukseen tunnustamiensa periaatteiden mukaisen vastauksen. Että: “koska haallituksemme on kansaa, tulee heidän olla mukana hallinnollisissa tehtävissä.” Mutta ei ole oltu johdonmukaisia; miehet ovat äärimäisen herkästi liikuttettuja ja tunteellisia. Rotu on vielä liian lähellä luola-asutus päiviä voidakseen olla toisenlainen.

Vaalipäivinä, kun naisten äänioikeuskysymys on ollut ratkaistavana, on ollut tuttu näky se, että opistotutkinnon suorittaneita naisia on seisonut sadan jalan päässä äänestyspaikalta puhumassa äänestäjille naisten äänioikeuden puolesta, kun heidän ohitsensa on kulkenut äänestysuurnalle miehiä, jotka eivät voi puhua maan kieltä, tietämättömiä ja oppimattomia, jotka ovat äänestäneet naisten äänioikeutta vastaan. Mahdonta uskoa, sanotte te. Niin se on, hämmästyttävää ja uskomatonta. Se on pyörityttävää, hölmistyttävää. Jos kysytte, miksi asiat niin ovat olleet, vastaan, että välisyyttä kyllä on ollut, mutta ei puolustettavaa syytä. Tuo suuri, paljas tosiasia vaan on olemassa.

Maassa, missä ei miesten ole tarvinnut mitään uhrata äänioikeuden eteen, ovat naiset seitsemänkymmentä vuotta tehneet kaikkensa äänioikeuden saavuttamiseksi, eikä heidän maansa ole julistanut vielä heidän työtään päättyneeksi.

Eikö ole selvää, että aika on ohi, taistella yksinomaan naisten äänioikeuden puolesta? Miksi ei sopisi muuttaa Kansainvälinen naisten äänioikeusliitto Kansainväliseksi äänioikeusliitoksi, joka tekisi valistustyötä yhtähyvin miesten kuin naistenkin äänioikeuden puolesta. Miksi ei kansainvälisiä mielipiteitä omaavat miehet ja naiset voi yhtyä ajamaan yhteistä asiaa?

Useimmissa maissa on ollut miesten liittoja ajamassa naisten äänioikeustaistelua. Miksikä ei yhdistetyt miesten ja naisten liitot voi toimia poliittisten vapauksien hankkimiseksi sekä miehille, että naisille?”

Historiallisesti huumorinen tapaus tämän maan kokouksen yhteydessä oli se, että samasta saarnatuolista, Cathedral de Genevassa, mistä uskonpuhdistaja John Galvin ennen vanhaan saarnasi naisten oikeuksia vastaan, ollen yksi jyrkimpiä naisten oikeuksien vastustajia, puhui nyt nainen, neiti Maude Royden, äänioikeustaistelija Lontoosta.

Vapautettu

Mrs. Flora Foreman, joka ennen sotaa oli koulunopettajana Amarillossa, Texasissa, mutta tuomittiin viiden vuoden kuritushuonerangaistukseen vakoilun rikkomisesta, on nyt armahdettu. Presidentti Wilson sanoi armahtavansa Mrs. Foremaniin

sentähden kun hänen terveytensä on niin huono että hän ei voi kestää vankilaelämää.

Mitään muuta ei oikeudessa voitu todistaa hänen tehneen kun sen, että hän ei lahjottanut pönnaselle ristille, mutta sen katsoki oikeus vakoilulain rikkomiseksi ja antoi raskaan vankilangaistuksen.

Mrs. Foreman vangittiin hultikuussa v. 1917 ja koko kesän sai hän olla vankilassa, sillä takauksillakaan ei häntä suostuneet viranomaiset laskemaan vapaaksi. Vihdoin lokakuussa otettiin hänen juttunsa käsiteltäväksi yllämainitulla seurauksella. Oikeudenkäyntikin muodostui pelkäksi ilveilyksi, sillä vastajan lakimiehen ei annettu esittää syytetyn puolesta fuuri minäänlaisia todistuksia. Kolme viikkoa sen jälkeen kun Mrs. Foreman oli saanut tuomionsa tuli tuomari, joka hänen juttunsa oli johtanut, hulluksi ja lähetettiin eräseen mielenvikaisten hoitolaitokseen Californiassa, jossa hän on vieläkin. Tästä tuomarin hulluudesta johtui se että syytetyn juttua ei voitu vedota ylempiin oikeuksiin, sillä siihen olisi tarvittu sen tuomarin suostumus joka alkuperäistä syytöstä oli käsitellyt.

Amerikan naiset poli- tiikassa

Viime helmikuussa lopetti Yhdysvaltain naisten äänioikeusliitto toimintansa juhlien samalla voittojuhlaa...

Kannattaako työläisnaisten lehdessä puhua porvarillisesta naisten liikkeestä kysyneä joku? Kannattaa — tästä liikkeestä. Sillä tämä ei ole mikään “porvarillinen” naisasiainliike, vaan se oli yksinkertaisesti vaan amerikalaisen naisten liike poliittisten ja myöskin yhteiskunnallisten sekä taloudellisten oikeuksiensa saavuttamiseksi ja sellaisena on se päättännyt pysyä edelleenkin uudessa muodossaan. Kun äänioikeusliitto päätti toimintansa perustettiin Nais-äänestäjien liitto.

Naisten äänioikeusliitto perustettiin puoli vuosisataa sitten — aikana jolloin julkisesti häväistiin ja kivitettiin naista, joka uskalsi avoimesti vaatia yhtäläisiä oikeuksia lapsiinsa kuin miehelleen oli; aikana jolloin se peruslakipykälä joka lupaa puhevapauden ei kuulunut naisille; aikana jolloin ei tyttölapsen kouluttamista pidetty tarpeellisena ja vielä oli jällellä sitä muutama vuosikymmen enemmän vallinnut vleistä käsitystä, että koulusivistys tekee naisesta kokonaan kelvottoman vaimoksi ja äidiksi.

Rohkeutta ja uhraantuvaisuutta kysyttiin liikkeen alkajilta. Moni heistä uhrautten kaikki aineelliset varansa kärsi puutetta ja kantoj omaistensa ja yleisön ylenkatseen, piikan ja häväistyksen. Jotkut heistä saivat kärsiä vankeusrangaistuksenkin sentähden, että uskalsivat vaatia naiskupuolelle kansalaisoikeuksia.

(Jatkoa toisella sivulla)

He sanovat

Mukallan suomentanut H. L.—r.

He sanovat:

Louvu sun aatteestasi,
Et mitään sä sillä voita.
Anna meidän hallita
Meillä voima on.
Sinä köyhä oot ja tiedoton.

He sanovat:

Älä uudelleen yritä rakentaa
Hallitusmuotoa, suuntaa.
Sillä vanha on hyvä ja parantamaton.
Liika lempeys vaan sen vikana on.

Älä uneksi kansasi nousua suotta
Ylös orjuuden mustasta yöstä.
Katso, se niin monet vuodet
Hengen unta on ununut.

Hiljaa väärä ennustaja!

Hyl katata hyy!
Minä käänny en tietäni horjahtain,
Enkää sielua ni teille myy.

Sitä tietä mitä toverit vaelsi,
Minä seuraan suorna ja selvää.
Jos kuolokin uhkaisi, niin pystyssä
pään.
Vaana astulsin varmana voitostain.

Jalosydämiä naisia

Kirj. Svea.

Muistuu tässä mieleeni, kotimaan uutisia lukiessa, ne jalosydämiä naiset, jotka uhrasivat aikansa hyväntekeväisyys harastuksissa. Pakanalähetysseurat heidän silmissään suurimman arvon saivat, sen hyväksi he kaikkein mieluummin toimivat.

Minäkin kasvavana tyttönä sain auttaa noita “tantteja” heidän jalossa työssään. Muistan erään kerran, kun tuotiin villasta sukkalankaa, josta kehoitettiin meitä lapsia, äitien opastamina, kutomaan sukkia Afrikan pakanoille. Sanottiin, että ne raukat siellä kotimaassaan ovat ihka alasti. Me lapset tietysti kiltisti koululoman aikana kudoimme sukkia. Mielellämme leijaili ajatus, miten ne mustat pakanaraukat hymyillen muistavat meitä Suomen tyttöjä, kun vetävät jalkaansa näitä kutomiamme sukkia.

Vasta suureksi tultua ymmärsin, että ne sukat myytiin kotimaassa ja niistä saaduilla rahoilla palkkattiin sinne lähetysseuranaajia jakelemaan sivistyksen neuvoja.

Lapsuusaikanani puhuttiin myös Intian kansasta, joka kärsi jossain kaukana... nälkää! Sanomalehdissä julkaistiin kuvia näiden kiihdyttämistä, luurankoisista lapsista, jotka puolinäännyksissä makasivat ruohikossa. Niitä alastomia kuvia tarkemmin katsoessa näki selvään joka luu, niin laihoja olivat, raukat...

Silloin taas alettiin näiden rousien kesken kovalla touhulla keräämään avustusta näille Intian onnettomille lapsille. Niitä avustusrahoja on vuosikymmenin lähetetty kymmenin tuhansin vuosittain.

Usein kotona ollessani katselin ympärilläni. Näin paljon nälän uuvuttamia lapsukaisia... Koviilla pakkasilla jäivät lapset pois

(Jatkoa toisella sivulla)